

RAPPORT

Monitor Circulair Textiel - Peiljaar 2023

Resultaten en duiding - Definitief

Klant:	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Referentie:	BK2950-MI-RP-250602-1341
Status:	Definitief/2
Datum:	8 oktober 2025

Haskoning
Enhancing Society Together

HASKONING NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 20 00
Fax: +31 33 463 36 52
E-mail: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document:	Monitor Circulair Textiel - Peiljaar 2023
Ondertitel:	Resultaten en duiding - Definitief
Referentie:	BK2950-MI-RP-250602-1341
Uw kenmerk	Click or tap here to enter text.
Status:	Definitief/2
Datum:	8 oktober 2025
Projectnaam:	Monitor Circulair Textiel
Projectnummer:	BK2950
Auteur(s):	Anton Luiken, Jochem Lambers, Kiki Boreel, Rolf van der Steen
Opgesteld door:	Jochem Lambers, Rolf van der Steen
Gecontroleerd door:	Jochem Lambers
Datum:	23 september 2025
Goedgekeurd door:	Bastiaan Deijkers
Datum:	08 Oktober 2025
Classificatie:	Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

Inleiding **1**

Samenvatting resultaten **2**

Aantal gekochte nieuwe kledingstukken (KPI 1) **3**
Omschrijving en scope 3
Resultaten 3
Duiding 4

Aandeel duurzaam en gerecycled materiaal (KPI 2) **7**
Omschrijving en doelwaarden 7
Resultaten 7
Duiding 9

Aandeel tweedehands textielproducten (KPI 3) **11**
Omschrijving en scope 11
Resultaten 11
Duiding 13

Aantal gerepareerde textielproducten (KPI 4) **15**
Omschrijving en scope 15
Resultaten 15
Duiding 16

Hoeveelheid textielafval (KPI 5) **18**
Omschrijving en scope 18
Resultaten 18
Duiding 20

Bijlage 1. Afkortingen en begrippen **22**

Inleiding

Dit rapport geeft de resultaten voor de monitor Circulair Textiel voor de nulmeting in peiljaar 2023 weer. Het document gaat in op de doelstellingen van het beleidsprogramma Circulair Textiel 2025-2030 en de bijbehorende indicatoren (KPI's). Voor iedere indicator worden de resultaten (cijfers en grafieken) weergegeven. Daarnaast worden de resultaten met een toelichting geduid.

De inhoudelijke toelichting op de gestelde KPI's en de achterliggende systematiek van het rekenmodel zijn beschreven in een separaat document: *Monitoringsystematiek beleidsprogramma circulair textiel*. De systematiek en de rapportage over 2023 zijn op elkaar afgestemd.

Samenvatting resultaten

In Tabel 1 is een samenvatting van de resultaten op basis van de onderzochte doelstellingen weergegeven. In deze samenvatting zijn alleen de KPI's opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de doelstellingen in het beleidsprogramma Circulair Textiel 2025-2030. In de navolgende hoofdstukken is elke doelstelling in meer detail gespecificeerd.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Doel 2030	Doel 2035
1. Aantal gekochte nieuwe kledingstukken, incl. schoeisel (#/inw)	55,8	56,6	53,3	59,0	60,4	**61,8**	35	25
2. Aandeel duurzaam materiaal in textielproducten (%) …	4,7%	6,9%	10,5%	12,2%	12,4%	**12,1%**	50%	70%
… waarvan aandeel gerecycled materiaal in textielproducten (%)	1,5%	3,6%	5,7%	7,1%	6,8%	**6,3%**		
3. Aandeel tweedehands textielproducten t.o.v. nieuw (%)	-	-	-	-	-	**10,5%**	25%	30%
4. Aantal gerepareerde textielproducten (daling/stijging t.o.v. voorgaand jaar)	-	-	-	Daling	Daling	**Daling**	Stijging	Stijging
5. Hoeveelheid textielafval (kg/inw)	16,3	15,7	11,1	11,5	9,1	**11,6**	10	8

Tabel 1 Overzicht resultaten en doelstellingen

Opmerkingen bij de samenvatting van de resultaten in Tabel 1:

- Voor het aandeel tweedehands textielproducten en het aantal gerepareerde producten (KPI 3 en 4) zijn de historische gegevens deels niet beschikbaar (zie hoofdstuk 5 en 6).
- Voor de hoeveelheid textielafval (KPI 5) zijn historische gegevens verkregen met een afwijkende methodiek die verschilt van de huidige meetwijze (zie hoofdstuk 6).

Aantal gekochte nieuwe kledingstukken (KPI 1)

Omschrijving en scope

Circulaire strategie: vermindering van grondstoffen **KPI: Gemiddeld aantal gekochte nieuwe kledingstukken per inwoner per jaar (inclusief schoeisel)**	
Doel 2030: **35 stuks**	Doel 2035: **25 stuks**

De scope betreft uitsluitend nieuw door Nederlandse consumenten aangeschafte kledingstukken en schoeisel. Deze categorieën worden zowel in stuks als in kiloton (kton) weergegeven in deze monitor. Bed- bad en keukenlinnen (BBK), huishoudelijk textiel en werkkleding worden echter alleen in kton weergegeven, omdat de omzetting naar stuks voor deze textielcategorieën lastiger en minder betrouwbaar is uit te voeren.

Resultaten

Opmerkingen bij de resultaten:

- Tabel 2 en Figuur 1 geven de cijfers en de grafiek voor het aantal gekochte kledingstukken per inwoner. In Figuur 2 is de totale hoeveelheid in kton weergegeven. Daarbij is ook bed-/bad- en keukenlinnen (BBK) en bedrijfskleding meegenomen.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gekochte nieuwe kledingstukken	#/inw	48,0	48,5	46,1	51,1	52,5	53,8
Gekochte nieuw schoeisel	#/inw	7,8	8,1	7,2	7,8	7,9	8,0
Gekochte nieuwe kledingstukken - totaal	**#/inw**	**55,8**	**56,6**	**53,3**	**59,0**	**60,4**	**61,8**

Tabel 2 Resultaten aantal gekochte nieuwe kledingstukken

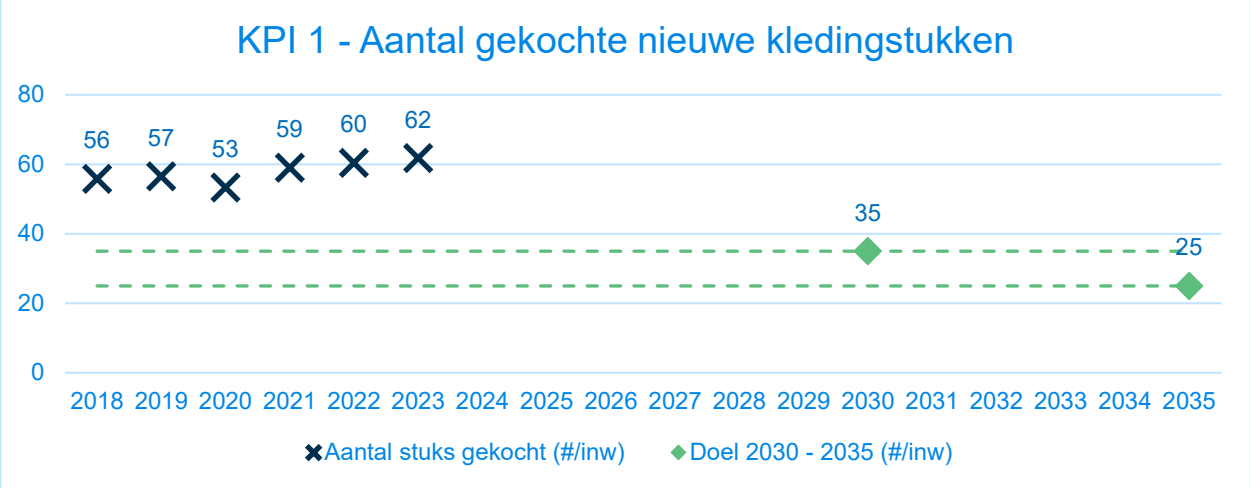

Figuur 1 Aantal gekochte nieuwe kledingstukken en schoenen per inwoner

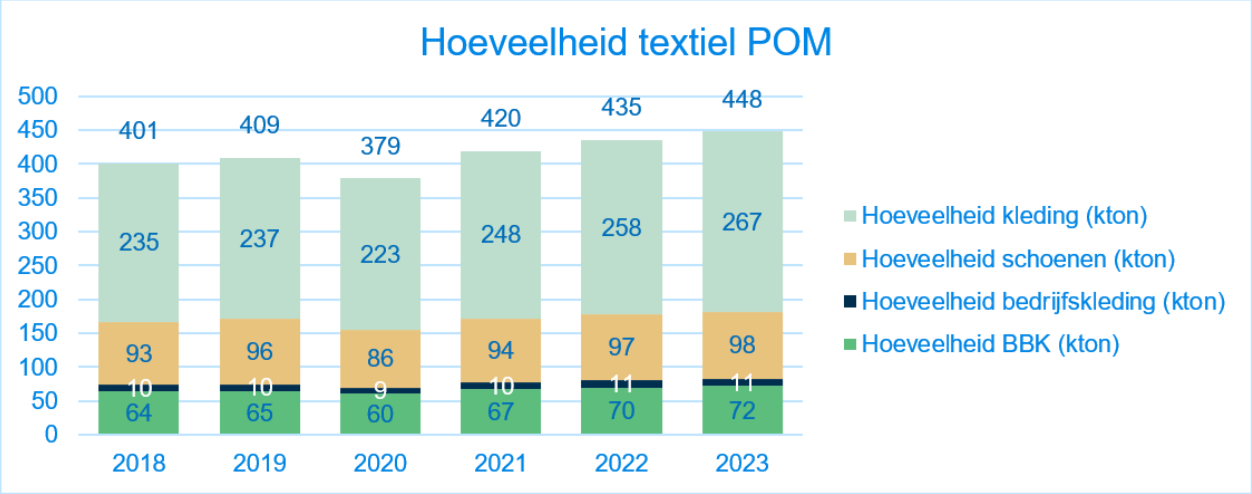

Figuur 2 Totaal hoeveelheden (in kton) gekocht textiel, gespecificeerd naar type textiel

2023	Stuks (mln)	Stuks/inw.	Kton	Kg/inw
Kleding	965	53,8	267	14,8
Schoenen	143	8,0	98	5,5
Totaal	**1.108**	**61,8**	**365**	**20,3**

Tabel 3 Hoeveelheden en gewicht gekochte kleding en schoenen in 2023

Constateringen op basis van de resultaten:

- Er is een stijgende trend in het aantal gekochte kledingstukken i.p.v. de gewenste dalende trend; de stijging van 2018 naar 2023 is +11%. Het resultaat voor het aantal gekochte kledingstukken in 2023 ligt met 61,8 stuks per inwoner ruim boven de maximale doelstelling van 30 stuks per inwoner voor 2030. Als deze stijgende trend zich voortzet, zal het aantal gekochte kledingstukken in 2030 nog verder boven de doelstelling uitkomen.
- In totale hoeveelheden is er ook sprake een stijgende trend in de gekochte hoeveelheid textiel. Figuur 2 laat de verschillende onderdelen zien, waarbij de stijging van 2018 naar 2023 als volgt is: kleding +14%, schoeisel +5%, bedrijfskleding +12% en BBK +13%.
- Zoals weergegeven in Tabel 4 is de nationale consumptie van textiel en schoenen 365 kton. Op basis van de data van 17,9 miljoen Nederlanders was de hoeveelheid gekochte kleding en schoenen in 2023 per inwoner gemiddeld 20,3 kg of 61,8 stuks per inwoner.

Duiding

De 20,3 kg textiel en schoenen geconsumeerd per inwoner ligt in lijn met de gemiddelde consumptie per inwoner van de Europese Unie (19 kg in 2022) op basis van de data van het Europese milieuagentschap (EEA).

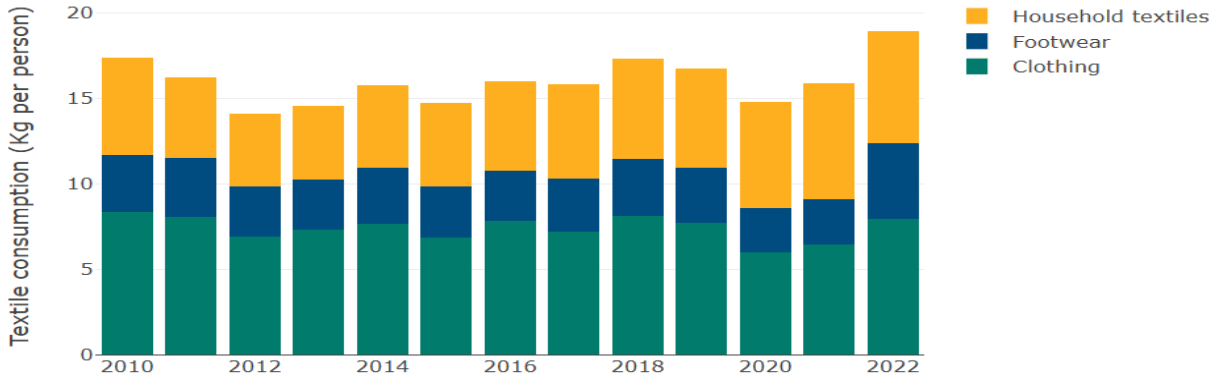

Figuur 3 Textielconsumptie (in kg) per inwoner van de Europese Unie.[1]

Online shopping gedrag

De stijgende trend kan mogelijk verklaard worden door groei in e-commerce, o.a. van goedkope textielproducten via shopping websites en apps die losse items direct aan huis leveren. Hoewel dit moeilijk aan te tonen is aan de hand van de CBS en Euromonitor data, bieden data van Acces2Market wel aanwijzingen die deze voorlopige conclusie ondersteunen.

De toename van online kledingaankopen tijdens COVID-19 (circa 30% van kledingaankopen was online in 2020) zette na het beëindigen van de lockdowns voort en groeide in 2023 in Nederland naar circa 40%.[2] Online verkoop neemt toe vanwege het gemak, de ruimere keuze en de lagere drempel voor impulsaankopen.

Ultra-fast fashion

Daarnaast zien we een toename van online aanbieders met een lagere gemiddelde stuksprijs (Temu en Shein hebben bijvoorbeeld een gemiddelde stuksprijs van €16). De lage prijs zou overconsumptie kunnen aanmoedigen. Data van de Europese Unie (Acces2Markets website) biedt inzicht in de ontwikkeling van volumes uit specifieke landen van herkomst en in de prijs per kg die hiervoor betaald werd.

De meest significante verandering treedt op van 2022 naar 2023. De prijs per kilogram van textielimporten uit China loopt op t/m 2022 en laat daarna een daling van 12% in 2023.

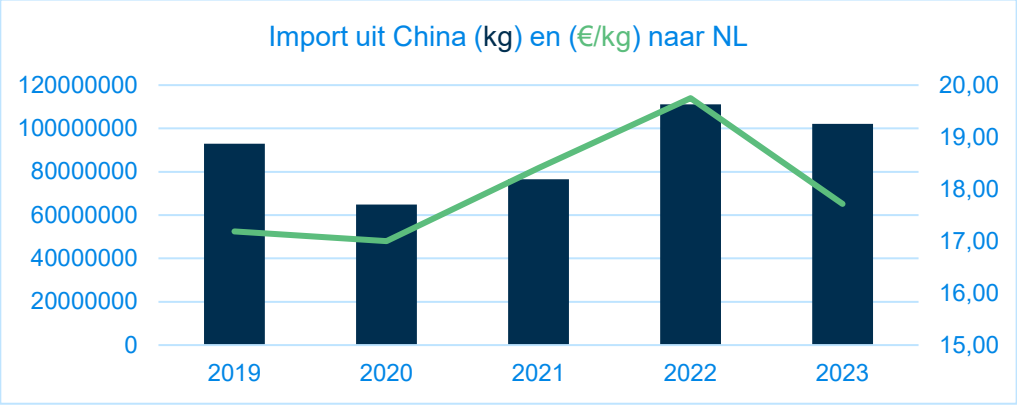

Figuur 4 Import uit China in kg (staaf) en in euro/kg (lijn).[3]

[1] Consumption of clothing, footwear and household textiles per person | Circularity Metrics Lab
[2] Netherlands: online share of apparel sales 2020-2025| Statista
[3] Access2Markets Welcome home page

We kunnen echter geen causaal verband leggen op basis van de CBS en Euromonitor data omdat ultra-fast fashion aanbieders zoals Temu hierin ontbreken. Shein staat wel in Euromonitor. Waar Shein al in 2021 een significant marktaandeel had in Nederland, werd het platform qua marktaandeel in 2023 voorbijgestreefd door Temu. In onderstaande figuur zien we de ontwikkeling van het marktaandeel van Shein in Nederland.

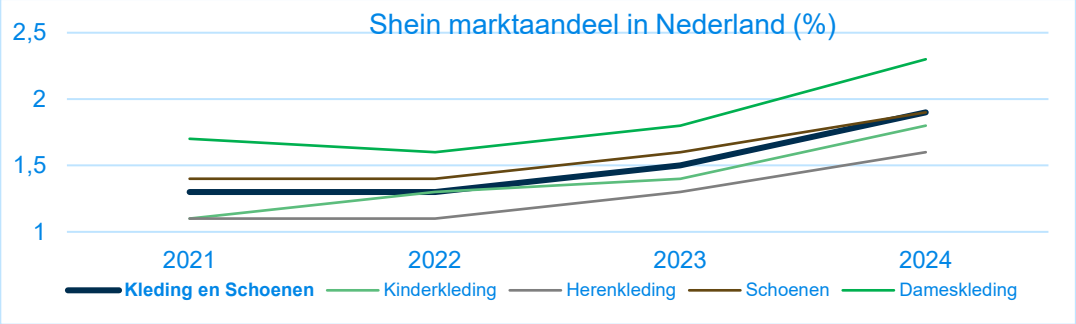

Figuur 5 Euromonitor: 2021-2024 Kleding en Schoenen

De data in de twee bovenstaande figuren geven de indruk dat de daling in prijs per kg samenvalt met de versteviging van ultra-fast fashion aanbieders op de Nederlandse markt. Alhoewel er nog geen direct causaal verband kan worden getrokken, zullen we de ontwikkelingen in prijs per kilo blijven volgen.

Aandeel duurzaam en gerecycled materiaal (KPI 2)

Omschrijving en doelwaarden

Circulaire strategie: substitutie **KPI: Het aandeel duurzaam en gerecycled materiaal verwerkt in textielproducten op de Nederlandse markt**	
Doel 2030: minimaal **50 procent** duurzaam materiaal, waarvan minimaal **15 procent** post-consumer recyclaat	Doel 2035: minimaal **70 procent** duurzaam materiaal, waarvan minimaal **20 procent** post-consumer recyclaat

Bij deze KPI wordt het percentage gemeten van de textielmaterialen die van duurzame of gerecyclede oorsprong is. Binnen de scope valt al het textiel dat op de Nederlandse markt gebracht wordt, consumententextiel, huishoudelijk textiel en bedrijfstextiel.

Wat verstaan wordt onder duurzame en gerecyclede materialen is gedefinieerd in bijlage 4 van het rapport Monitoringsystematiek. In het kort komt dit neer op:

- Alle gerecyclede vezels (zowel mechanisch als chemisch gerecycled).
- Organisch gecertificeerde vezels.
- Specifieke man-made cellulosevezels (geproduceerd volgens het lyocell proces).

Resultaten

Opmerkingen bij de resultaten:

- Het aandeel gerecycled textiel betreft textiel afkomstig uit zowel open- als closed-loop recycling. Zoals toegelicht in het rapport Monitoringsystematiek is er geen verfijning beschikbaar welk gedeelte van de gerecyclede vezels specifiek afkomstig is van pre-consumer (industrieel afval uit spinnerij, weverij/breierij en confectie en deadstock materialen en productie die weer wordt gerecycled tot vezels) of post-consumer vezels (vezels afkomstig van gedragen).
- Schoeisel is inbegrepen in de resultaten, maar niet separaat weergegeven. Er is geen (eenduidige) data beschikbaar in de gehanteerde bronnen. De data geven inzicht in hoeveelheden naar materiaaltype, maar niet naar toepassing.
- In vergelijking met de voorgaande monitor is er een aanpassing gemaakt in de rekenwijze, waardoor de cijfers van voorgaande jaren niet overeenkomen.
- De definitie van duurzame en gerecyclede materialen is opgenomen in het rapport Monitoringsystematiek (Bijlage 4). In de resultaten is gerecycled materiaal een deelverzameling van duurzaam materiaal.

Aandeel in nieuw textiel	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aandeel duurzaam materiaal	4,7%	6,9%	10,5%	12,2%	12,4%	12,1%
Aandeel gerecycled materiaal (open loop + closed loop)	1,5%	3,6%	5,7%	7,1%	6,8%	6,3%
Aandeel post-consumer recyclaat						nb

Tabel 4 Resultaten aandeel duurzaam en gerecycled materiaal

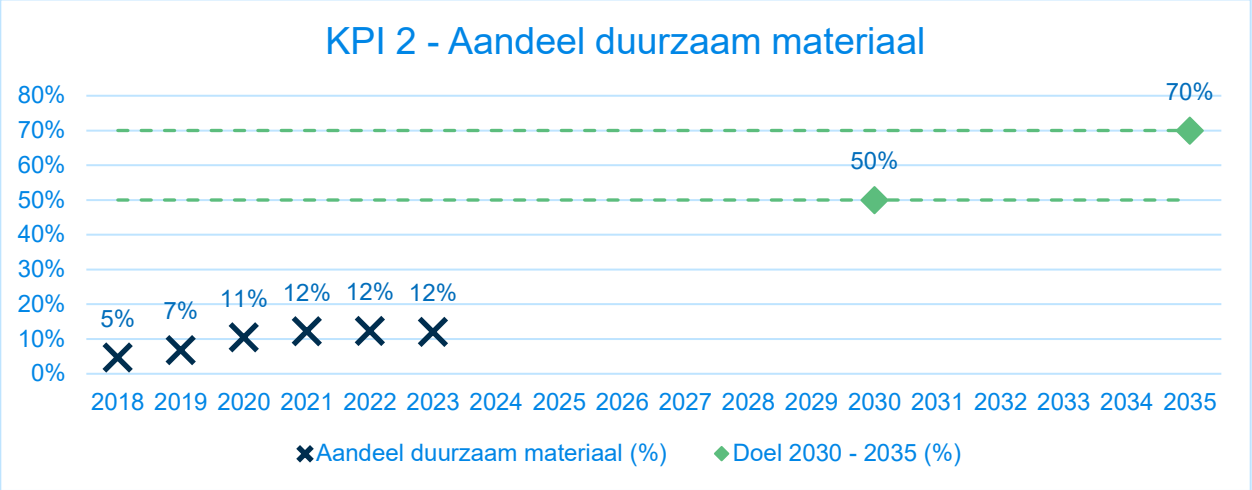

Figuur 6 Aandeel duurzaam materiaal in nieuw textiel

Figuur 7 Aandeel gerecycled materiaal in nieuw textiel

Constateringen op basis van de resultaten:

- Het resultaat voor het aandeel duurzaam materiaal in 2023 (12%) is nog lang niet in de buurt van doelstelling 2030 (50%). Er is een licht stijgende trend in aandeel duurzaam materiaal zichtbaar, maar onvoldoende om gestelde doelen in 2030 en 2035 te halen.
- Het resultaat voor het aandeel gerecycled textiel in 2023 is 6,3%. De stijgende trend die van 2018 tot en met 2021 te zien was, lijkt in 2022 en 2023 veranderd in een dalende trend. Mogelijk is er sprake van een tijdelijke trendbreuk; het beperkt aantal data punten en de spreiding ervan maakt dat een totale trendlijn alleen met lage significantie te stellen is.

Duiding

Er is een omslag gaande van open-loop gerecyclede textiel naar closed loop gerecycled textiel. Het gebruik van gerecyclede polyester op basis van PET-flessen neemt af. PET-flessen worden steeds meer gerecycled in verpakkingen[4]. Deze teruggang in gerecyclede polyestervezels uit PET-flessen, wordt ten dele gecompenseerd door het gebruik van andere gerecyclede vezels. De chemische recycling van polyamide (PA6, Econyl®) is al jaren min of meer stabiel. De recycling van polyamide 6,6 groeit daarentegen wel (6% per jaar), waarbij echter de automotive sector de grootste afnemer is[5].

De groei van de chemische recycling van katoen tot viscose heeft nog geen grote vlucht genomen[6] [7]. Dit is ten dele te wijten aan kwaliteitsproblemen en gebrek aan investeringen, waardoor een firma als RenewCell (Zweden) het niet heeft gered, ondanks aandeelhouders als H&M en IKEA. De technologie wordt echter verder ontwikkeld door een Chinese onderneming die Circulose® cellulose-pulp maakt uit katoenafval als grondstof voor viscose-productie. Dat is ook de strategie van SaXcell (Nederland) die een methode heeft ontwikkeld om van post-consumer katoen een hoge kwaliteit cellulose-pulp te maken, die door Birla (India) tot vezels wordt gesponnen (30% SaXcell-pulp) en door Turkse partijen tot doek en producten worden omgezet. De opschaling van deze technologie laat echter nog op zich wachten: de verwachting is nu dat in 2026 de proeffabriek in Enschede in staat zal zijn SaXcell-pulp op tonnenschaal per dag te maken. Een aantal bedrijven op de Nederlandse markt gebruikt producten van SaXcell[8].

De ontwikkelingen in mechanische recycling van textiel gaan aanzienlijk langzamer. De mechanische textielrecyclers leverden tot voor kort enkel aan de non-woven industrie. De gerecyclede textiele vezels werden vooral toegepast in isolatiemateriaal voor warmte en/of geluidsisolatie (auto's, witgoed) en drukverdeling (matrassen). Verbeterde mechanische recycling technieken, zoals het Belgische PURFI vinden nog maar beperkt ingang[9]. Ook bedrijven als Loop-a-life (nu doorgestart als Brightfiber Textiles) hebben slechts een beperkte hoeveelheid gerecyclede textiele producten in de markt weten af te zetten.

Proefprojecten in 2025 van onder andere Zeeman, laten zien dat er wel interesse is om gerecycled textiel te gebruiken. Gerecyclede truien met 70% gerecyclede vezels[10] zijn in een oplage van 20.000 stuks geproduceerd en goed verkocht (interne communicatie Zeeman). En ook andere producten met een hoog aandeel gerecyclede content zijn door Zeeman op de markt gebracht.[11]

Met betrekking tot het aandeel duurzame vezels zijn de ontwikkelingen ook beperkt. GOTS-katoen heeft te maken gehad met problemen met de certificering[12], waardoor het gebruik hiervan ook is gestagneerd. Andere duurzamere vezels zoals Cotton made in Africa (CmiA) kunnen zich wel verheugen in een groeiende populariteit hoewel de marktomvang nog relatief klein is[13]. Dat geldt ook voor bio-based alternatieve vezels zoals PLA (polymelkzuur), vezels op basis van cellulose uit afval van de agro-foodindustrie zoals orange fibers en alternatieve vezels zoals banana fibres.

Vooruitzicht

De textielinzameling en sortering verkeert in een crisis (2025). Dit is vooral het gevolg van het wegvallen van exportmarketen voor tweedehands kleding, gecombineerd met een groter aanbod van tweedehands

[4] *PET bottle recycling reach new heights | Napcor*
[5] *Recycled Polyamide 6.6 Market Growth Report 2033 | Global Growth Insights*
[6] *Chemical Recycling in circular perspective | RVO*
[7] *Chemical recycling of mixed textile waste | Circular Plastics*
[8] *De revolutionaire vezels van Saxcell uitgelegd | Change Inc.*
[9] *Changemakers: West-Vlaams Purfi recycleert textiel voor H&M en Tommy Hilfiger | De Tijd*
[10] *Zeeman - Productinformatie sweater grijs*
[11] *Zeeman MVO | Circulair | Recycling*
[12] *GOTS detects evidence of Organic Cotton Fraud in India | Global Organic Textile Standard*
[13] *Only doubles African organic cotton volume | Bestseller*

kleding in Europa door het aanscherpen van de Europese regelgeving, waardoor elk land verplicht is om een textielinzameling te hebben. Dit heeft al geleid tot een aantal faillissementen van bedrijven in deze sector zowel in Nederland als in het buitenland. De slechte tweedehands exportmarkt heeft naar verwachting geen negatieve consequenties voor de mechanische en chemische textielrecycling. Voorlopig is er voldoende aanbod van post-consumer textiel.[14]

Hoewel het aandeel gerecyclede textiel in kleding nog relatief laag is, zijn er gunstige ontwikkelingen waardoor de verwachting bestaat dat de doelstellingen voor 2030 mogelijk gehaald gaan worden. De ontwikkeling van chemische recycling van met name polyester en in mindere mate katoen neemt een sterke vlucht. Voorbeelden hiervan zijn de investeringen in chemische recycling van polyester door REJU in Nederland[15], door CIRC in Frankrijk[16] en door SYRE in Vietnam[17]. Ook de opschaling van de chemische recycling van katoen lijkt van de grond te komen met de doorstart van Circulose en de opschaling van SaXcell (nog bescheiden in Nederland maar groter in India en Turkije) en nieuwe initiatieven rond de mechanische recycling van textiel door Recover[18] en Brightfiber waarbij deze laatste voor een deel verticaal geïntegreerd is, waardoor sortering, fijnsortering (automatisch via fibersort), verwijdering van knopen en ritsen (automatisch via trim clean) vervezeling en garenontwikkeling in hetzelfde bedrijf plaatsvindt. Daarnaast zal de maatschappelijke acceptatie van kleding gemaakt met gerecyclede vezels toenemen door een groter aanbod aan attractieve producten met gerecyclede content, de herkenbaarheid van duurzame producten door het opkomende Digitaal Product Paspoort in elk textielproduct en de algemene maatschappelijke trend van duurzaamheid[19].

Met betrekking tot duurzame nieuwe vezels zal er meer aandacht zijn voor een betrouwbare certificatie en een groei van vezels uit regeneratieve landbouw[20]. Ook zal het aanbod van bio-based synthetische vezels groeien. Voorbeelden hiervan zijn Sorona®, ontwikkelingen van Avantium[21] en biobased polyamides.

[14] *Hoeveel recyclaat is haalbaar voor de Nederlandse textielmarkt? - afval circulair*
[15] *Reju vestigt eerste industriële textiel-recyclingfabriek op Chemelot | Chemelot*
[16] *Circ to build $500 million cotton, polyester recycling plant in France | Circ*
[17] *Vietnam Receives $1 Billion to Revolutionise Global Textile Recycling | reflawn.*
[18] *Textile recycler to open manufacturing facility in Vietnam | Recycling Today*
[19] *Consumer acceptance of products made from recycled materials: A scoping review | TU Delft*
[20] *Regenerative cotton: The trend transforming the textile industry | Kaila*
[21] *Avantiums-PEF-for-Textiles-brochure-Avantium-20-June-2022.pdf*

Aandeel tweedehands textielproducten (KPI 3)

Omschrijving en scope

Circulaire strategie: levensduurverlenging **KPI Het aandeel tweedehands textielproducten ten opzichte van het aantal nieuw gekochte producten (inclusief verkoop via online platforms)**	
Doel 2030: minimaal **25 procent**	Doel 2035: minimaal **30 procent**

Bij deze KPI wordt het aandeel textielproducten gemeten dat tweedehands aangeschaft is. Bij deze KPI is consumententextiel en schoeisel in scope. Het percentage wordt berekend aan de hand van het aantal stuks.

Definitie, rebound effect en vervangingsfactor
In deze monitor is gekozen voor de brede definitie van 'tweedehands': producten die eerder in bezit zijn geweest van iemand anders[22]. Daarnaast zijn twee punten van belang om te vermelden. Ten eerste, kan de verkoop van tweedehands zowel directe als indirecte reboudeffecten veroorzaken. Daarnaast kunnen tweedehands textielproducten pas als duurzaam beschouwd worden wanneer ze daadwerkelijk de aanschaf van nieuwe textielproducten vervangen. De vervangingfactor en reboundeffecten zijn door onzekerheden in de omvang van de effecten niet meegenomen in de berekening van KPI 3. Voor een uitgebreidere uitleg over de definitie, het rebound-effect en de vervangingsfactor, wordt verwezen naar het rapport Monitoringsystematiek.

Resultaten

Opmerkingen bij de resultaten:

- Schoeisel is inbegrepen in de resultaten, maar niet separaat weergegeven. Er is geen (eenduidige) data beschikbaar in de gehanteerde bronnen.

2023	**Stuks/inw.**
Aantal gekocht - Tweedehandsplatforms	2,8
Aantal gekocht - Tweedehandswinkels	0,3
Aantal gekocht - Kringlopen	3,4
Totaal aantal tweedehands gekocht per inwoner	**6,5**

Tabel 5 Resultaten tweedehands textielproducten per inwoner

	Stuks (mln)
Aantal gekocht - Tweedehandsplatforms	50,1
Aantal gekocht - Tweedehandswinkels	6,2

[22] milieu-centraal-2024-factsheet-tweedehands-kleding.pdf

Aantal gekocht - Kringlopen	60,5
Totaal aantal tweedehands verkocht	116,8
Totaal aantal stuks textiel verkocht	1.108,1
Totaal tweedehands t.o.v. totaal verkocht textiel	**10,5%**

Tabel 6 Resultaten aandeel tweedehands textielproducten t.o.v. totaal verkocht textiel

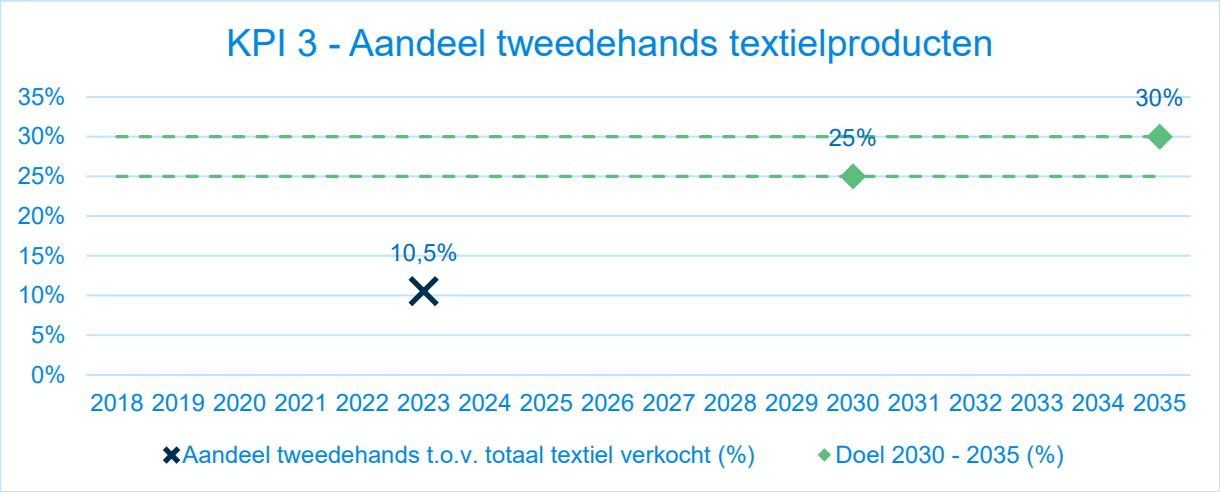

Figuur 8 Aandeel tweedehands textielproducten

Constateringen o.b.v. data 2023:

- Resultaat 2023 aandeel tweedehands textielproducten is 10,5%, terwijl de doelstelling voor 2030 op 25% ligt. Dit betekent dat er de komende jaren een aanzienlijke versnelling nodig is om de doelstelling te behalen.

Vergelijking vorige monitor

In de vorige monitor is het hergebruik van textielproducten in Nederland ook onderzocht[23]. De indicator is destijds berekend op basis van, terwijl in de huidige monitor het aandeel is berekend op basis van aantallen. Tabel 6 toont het percentage gebruikt textiel ten opzichte van nieuw textiel over de voorgaande jaren. Om een zo gelijkwaardig mogelijke vergelijking met eerdere jaren te maken, is hierbij gebruik gemaakt van totale hoeveelheid op de markt gebracht (POM) nieuw textiel (kton) uit de huidige monitor (KPI 1) en de hoeveelheid op de markt gebracht gebruikt textiel (kton) uit de vorige monitor.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
POM gebruikt textiel t.o.v POM nieuw	5%	X	X	2%	7%	10,5%

Tabel 7 POM gebruikt textiel t.o.v POM nieuw

[23] *Monitoring beleidsprogramma circulair textiel - Peiljaar 2022, tabel 3, p11*

Duiding

Het aandeel gekocht tweedehands textielproducten t.o.v. aantal gekochte nieuwe textielproducten in Nederland groeit en bedraagt 10,5%[24]. De doelstelling voor 2030 is 25%. Dit aandeel hangt af van zowel de totale hoeveelheid tweedehands textiel, als van het aantal nieuw gekochte producten (KPI 1). Om het doel van 25% te bereiken, zijn er dus twee mogelijke knoppen om aan te draaien. Aan de ene kant moet het gebruik van tweedehands textiel toenemen, en aan de andere kant moet het aantal nieuw gekochte kledingstukken afnemen. Hieronder volgt een puntsgewijze duiding van de trends, methodologische onzekerheden, drijfveren en barrières, en het bredere perspectief van de Nederlandse tweedehands textielmarkt.

Trends in tweedehands textiel
Er zijn verschillende trends te benoemen die invloed hebbenop de ontwikkeling van tweedehands textiel.

Groei aandeel tweedehands buiten NL: Een studie uit 2025 heeft de drivers en belemmeringen voor de aankoop van tweedehands producten door West-Europese consumenten geïdentificeerd[25]. De drie belangrijkste drijvende krachten voor tweedehands mode zijn: kostenbesparing en zuinigheid, duurzaamheid en ethiek, en het zoeken naar unieke items. Een kanttekening bij de eerste driver is de opkomst van zeer goedkope (ultra) fast fashion, die qua prijs concurreert met tweedehands kleding. Volgens Thredup[26] was tweedehands textiel goed voor 9% van de wereldwijde kledinguitgaven in 2024. Deze getallen zijn lastig te vergelijken aangezien Thredup zich op monetaire uitgaven focust en de huidige monitor is gebaseerd op aantal stuks. Hetzelfde rapport meldt dat er sprake is van een stijgende trend in het aandeel tweedehands textiel ten opzichte van voorgaande jaren[16]. In 2023 groeide de tweedehandsmarkt in de VS zeven keer sneller dan de retail kledingmarkt. Wereldwijd wordt verwacht dat de tweedehandsmarkt tot 2029 2,7 keer sneller groeit dan de bredere kledingmarkt[16]. De resultaten van de huidige monitor weerspiegelen deze trend. Het aandeel tweedehands gekochte textielproducten ten opzichte van nieuw stijgt, ondanks dat ook het absolute aantal nieuw gekochte textielproducten toeneemt.

Dit betekent dat de groei in het aantal tweedehands aankopen in absolute zin groter is dan de groei in het aantal nieuwe aankopen. Relatief gezien neemt het aandeel tweedehands dus toe binnen het totaal aantal aangekochte textielproducten.

Opkomst online tweedehands platforms: De (verwachte) groei van de tweedehandsmarkt komt wel met een kanttekening: het is moeilijk om tweedehands bedrijven te vinden die winst maken[27]. Positieve economische ontwikkelingen komen van C2C online platform Vinted, dat in 2023 voor het eerst winst maakte[28]. C2C online platform Vestiaire verwacht om eind 2024 ook winstgevend te zijn[29].Volgens Thredup drijft online resale de groei van tweedehands kleding en zal dit in 2025 goed zijn voor de helft van alle tweedehands uitgaven[30]. Een verklaring voor de populariteit van online tweedehands platforms is te vinden in het feit dat ze de drie belangrijkste barrières voor tweedehands mode (rommelige winkels, tijd en moeite, en slijtage[31]) weten te verminderen door gestructureerde zoekmachines, moeiteloze zoekmogelijkheden en kwaliteitsfilters.

[24] Forse groei winkels in tweedehands kleding | Marktdata
[25] https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344925001867
[26] ThredUp_Resale_Report_2025.pdf
[27] https://www.bbc.com/worklife/article/20240301-international-second-hand-clothing-market-profitable
[28] https://company.vinted.com/newsroom/vinted-reaches-profitability
[29] https://www.reuters.com/markets/deals/fashion-resale-site-vestiaire-collective-launches-crowdfunding-eyes-ipo-2025-2024-01-23/
[30] ThredUp_2024_Resale Report.pdf
[31] https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344925001867

Resale door merken: Een aantal ketens bieden een extra kledinglijn aan die bestaat uit eerder gedragen kleding. Voorbeelden hiervan zijn Patagonia met Worn Wear16.[32], the North Face met Renewed.[33], Levi's met het SecondHand programma.[34] en Mango Like New via Zalando.[35]. De initiatieven zijn nog klein van schaal en het is de inschatting van de onderzoekers dat ze nog geen grote invloed hebben op de nationale cijfers. Temeer omdat deze merken bij elkaar (inclusief hun eerstehands verkoop) een beperkt deel van het totale marktaandeel van de Nederlandse textielverkoop in handen hebben. Volgens Thredup groeit het aantal merken dat resale aanbiedt en zou dit in de volgende jaren wellicht een grotere rol kunnen gaan spelen[22].

Social marketplaces: Platforms zoals Facebook, Instagram, TikTok, YouTube en Pinterest bieden verkoop van tweedehands textiel en zijn voornamelijk bij de jongere generatie populair.[16]. Data van deze social marketplaces vallen in deze monitor buiten de scope.

[32] *Used Patagonia® Clothing & Gear | Worn Wear – Patagonia Worn Wear®*
[33] *About | The North Face | The North Face Renewed*
[34] *Thrift and Vintage Levi's Jeans and Trucker Jackets*
[35] *Mango online shop | Snelle verzending | Zalando*
[16] *ThredUp_Resale_Report_2025.pdf*

Aantal gerepareerde textielproducten (KPI 4)

Omschrijving en scope

Circulaire strategie: levensduurverlenging **KPI: Het aantal gerepareerde textielproducten**	
Doel 2030: stijgt	Doel 2035: stijgt

Deze KPI behelst het aantal textielproducten dat gerepareerd wordt. Hierbij wordt de dienstverlening gemeten waarbij textielreparaties worden uitgevoerd, oftewel reparaties die gepaard gaan met een economische transactie. Echter kan met de bronnen niet goed worden ingezien welk aandeel bedrijfstextiel en huishoudelijk textiel inneemt van deze reparaties. Verder is er is geen cijfermatige doelstelling aan deze KPI gekoppeld. De KPI is gedefinieerd in een relatieve vorm, dat wil zeggen een trend of verandering ten opzichte van een vorige periode. De term “stijgt” wordt in de monitor geïnterpreteerd als een hogere waarde dan het voorgaand jaar.

Resultaten

Opmerking bij de resultaten:

- Niet alle bronnen hebben data punten beschikbaar vanaf 2018; alle bekende data zijn weergegeven.
- De enquête van de Nederlandse Textielrecycling Organisatie (NETEX) is uitgevoerd in 2025. Deze is dan ook nog niet beschikbaar voor 2023. Op termijn is deze bron wel inzetbaar als indicator.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Repairmonitor	↑ ↓	Stijging +68%	Stijging +28%	Daling -269%	Daling -16%	Stijging +60%	Stijging +34%
NETEX-enquête	↑ ↓	-	-	-	-	-	-
KvK-gegevens winkels in reparatie	↑ ↓	-	-	-	Daling -1,8%	Daling -1,8%	Daling -1,9%
KvK-gegevens wasserijen en linnen	↑ ↓	-	-	-	Daling -3,5%	Daling -2,0%	Daling -2,6%
Aantal reparaties (overall oordeel)	↑ ↓	**-**	**-**	**-**	**Daling**	**Daling**	**Daling**

Tabel 8 Resultaten aantal gerepareerde textielproducten

Constateringen op basis van de resultaten:

- Bij 2 van de 3 bekende indicatoren, de beide KvK-indicatoren, is er sprake van een kleine daling in het aantal gerepareerde textielproducten in 2023. Bij de derde indicator, de Repairmonitor, is er juist sprake van een grote stijging.

- De indicator op basis van de Repairmonitor vertoont veel grotere jaarlijkse verandering dan de indicatoren op basis van KvK-gegevens.
- De indicator voor KvK-gegevens wordt als doorslaggevend gezien voor deze KPI. Overall is het oordeel daarom dat er sprake is van een daling. Dit moet echter genuanceerd worden in het licht van de sterke daling in 2020 en de forse stijgingen in 2018-2019 en 2022-2023.
- Voor 2018, 2019 en 2020 is alleen informatie van Repairmonitor beschikbaar. Dat is te beperkt om een overall oordeel op te baseren.

Duiding

Allereerst is het goed om vast te stellen dat de indicatoren een verschillende mate van representativiteit kennen. De KvK-gegevens betreffen consistente en geijkte momentopnames met een relevante en brede vertegenwoordiging van de sector. De data set wordt als zeer representatief gezien. De data van Repairmonitor gaat om monitoring vanuit alle Europese Repair Cafe's[36]. De data gaan echter niet over alle initiatieven in Nederland waar men - net als bij Repair Cafe's - veelal gratis spullen kan (laten) repareren. De geregistreerde hoeveelheden reparaties zijn ook beperkt (honderden tot enkele duizenden textiel-reparaties per jaar in Nederland). De data set wordt daardoor als gemiddeld representatief gezien. De data van KvK is daarmee als doorslaggevend beschouwd (voor het peiljaar 2023).

Kijkend naar de (leidende) KvK-indicator is er in de afgelopen jaren een langzame maar consistente afname in bedrijfsmatige activiteiten m.b.t. kledingreparaties van 2 à 3% per jaar zichtbaar. Dit beeld wordt bevestigd vanuit de schoenmakers-branche, waar de afgelopen jaren het aantal bedrijven jaarlijks af nam met 0 tot 2% en het jaar 2023 zelfs een sterkere daling liet zien van bijna 4%[37].

Vanuit het perspectief van consumentgedrag lijkt het beeld van afnemend aantal reparaties niet bevestigd te worden. Volgens data van de Repairmonitor (zie Tabel 8) lijkt de consument in Nederland na een dip in 2020 (Corona) makkelijker en vaker naar een Repair Cafe te gaan voor textiel reparaties.

Dat er twee 'tegenovergestelde' trends lijken te bestaan is niet per se onlogisch. De verklaring ligt deels in de statistiek. De toename van reparaties via Repair Cafes is (zeer) klein ten opzichte van de afname van reparaties bij reguliere kledingherstellers. De gegevens van de Repairmonitor betreffen een specifieke data set, die een positieve ontwikkeling laat zien, maar weinig structureel is in vergelijking met de bredere trend vanuit KvK data.

De verklaring ligt zeer waarschijnlijk ook in de kosten. Reparatie van kleding is kostbaar ten opzichte van nieuwe kleding. Een gemiddelde kledingreparatie kost €13,50[38]. Met (zeer) lage nieuwprijzen voor fast fashion lijkt reparatie dan al snel economisch onaantrekkelijk. De kosten van reparatie zouden ook een rol kunnen spelen in de overweging van reparatie bij een 'formele' winkel tegenover reparatie bij een Repair Cafe (of vergelijkbaar initiatief). Reparatie bij een Repair Cafe is in principe gratis. Mogelijk gaan consumenten om die reden naar Repair Cafes *in plaats van* 'formele' winkels.

Conclusies in het rapport Verkenning kleding en reparatie (RWS 2023) bevestigt dit beeld. De belangrijkste drempel voor mensen om kleding te (laten) repareren is de prijs. Consumenten vinden het niet het geld waard. De helft van de Nederlanders zegt een kledingstuk niet te repareren als de vervangingsprijs minder dan €100 is. Een tiende geeft aan altijd voorkeur te geven aan vervanging i.p.v. reparatie.

[36] *Dashboard Repairmonitor*
[37] *Aantal schoenherstellers in 2023 sterk afgenomen | Marktdata*
[38] *Rapport "Eerste verkenning kleding en reparatie", via Circulaire ambachtscentra: reparatie is de nieuwe norm! - Afval Circulair*

Er zijn daarentegen ook signalen die de potentie van kledingrepartie laten zien. De consument is goed op de hoogte van repareren als mogelijkheid. Bovengenoemd rapport concludeert dat de meeste consumenten wel weten waar kleding gerepareerd kan worden. Slechts 10% van de consumenten is hier niet mee bekend. Uit de monitor Duurzaam Leven (Milieu Centraal) blijkt dat 64% van de consumenten openstaat om kleding te repareren en 25% dat op dit moment doet[39]. Daarnaast zijn er ook signalen van een opkomende “repair movement”. Naast de trend die Repairmonitor laat zien, zijn dat bijvoorbeeld:

- Initiatieven zoals het United Repair Centre in Amsterdam.
- Kleding merken zoals Patagonia, Nudie Jean en Mud Jeans, die zelf inzetten op reparatie.
- Overheden die reparatie stimuleren door het recht op reparatie[40], subsidie op reparatie[41].

Concluderend: het traditionele model van kledingreparatie (de kleermaker op de hoek) staat onder druk. Er is een groeiende beweging richting circulaire mode en innovatieve vormen van reparatie, maar die is nog relatief klein.

[39] *Monitor Duurzaam Leven 2023 | Milieu Centraal*
[40] *The new right to repair and ecodesign rules | twobirds*
[41] *Repair bonus | entreprendre.service-public.fr*

Hoeveelheid textielafval (KPI 5)

Omschrijving en scope

Circulaire strategie: hoogwaardige verwerking **KPI: De gegenereerde hoeveelheid textielafval kg/per inwoner/per jaar**	
Doel 2030: gedaald naar **10 kilo**	Doel 2035: gedaald naar **8 kilo**

De scope van de KPI textielafval betreft alle in Nederland afgedankte textielproducten. Het gaat hierbij om het totale hoeveelheid textielafval in gescheiden inzameling en in restafval (textielafdanking vóór sortering en verwerking). Voor deze KPI is het mogelijk specifieke resultaten m.b.t. schoeisel weer te geven.

Resultaten

In onderstaande Tabel 9 en Tabel 10 zijn de resultaten voor 2023 weergegeven zoals berekend volgens de nieuwe methodiek. De methodiek is toegelicht in het document Monitoringsystematiek. De resultaten van 2018 tot en met 2022 zijn overgenomen uit de voorgaande monitor[42]. Dit is weergegeven in een afwijkende kleur om aan te geven achterliggende methodiek afwijkt van de nu gebruikte methodiek. Kanttekening bij cijfers uit de vorige monitor: in de vorige monitor is de hoeveelheid textielafval in Nederland onderzocht aan de hand van een bredere definitie voor de totale hoeveelheid textielafval; bedrijfskleding was inbegrepen. In de huidige monitor wordt de methodiek volgens Massabalans Textiel van FFACT aangehouden. Deze is op basis van huishoudelijk textiel. Hieronder zijn alleen de waarden opgenomen die overeenkomstig zijn met de huidige methodiek.

In Tabel 9 zijn de totalen van textiel via gescheiden inzameling en textiel in restafval weergegeven voor Nederland.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gescheiden inzameling	kton	136	141	90	115	76	119
Textiel in restafval	kton	146	132	104	87	86	90
Hoeveelheid textielafval	**kton**	**282**	**273**	**195**	**202**	**162**	**209**

Tabel 9 Resultaten hoeveelheid textiel afval – totaal

In Tabel 10 zijn bovenstaande totalen verwerkt naar hoeveelheden textielafval per inwoner, zoals in de doelstelling is gesteld. Daarbij is ook het aandeel schoenen weergegeven. In de gescheiden inzameling is dit aandeel niet bekend voor 2018 tot en met 2022.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gescheiden inzameling	kg/inw	7,9	8,1	5,2	6,5	4,3	6,6

[42] *Monitoring beleidsprogramma circulair textiel - Peiljaar 2022, figuur 5, p14*

waarvan schoenen	kg/inw	-	-	-	-	(0,4)	(0,6)
Textiel in restafval	kg/inw	8,4	7,6	6,0	5,0	4,8	5,0
waarvan schoenen	kg/inw	(1,4)	(1,3)	(1,1)	(1,0)	(0,9)	(1,0)
Hoeveelheid textielafval	**kg/inw**	**16,3**	**15,7**	**11,1**	**11,5**	**9,1**	**11,6**

Tabel 10 Resultaten hoeveelheid textiel afval – per inwoner

Figuur 9 geeft de resultaten en de doelstelling weer in een grafiek. In Figuur 10 wordt de hoeveelheid textielafval weergegeven naar inzamelingsmethodiek.

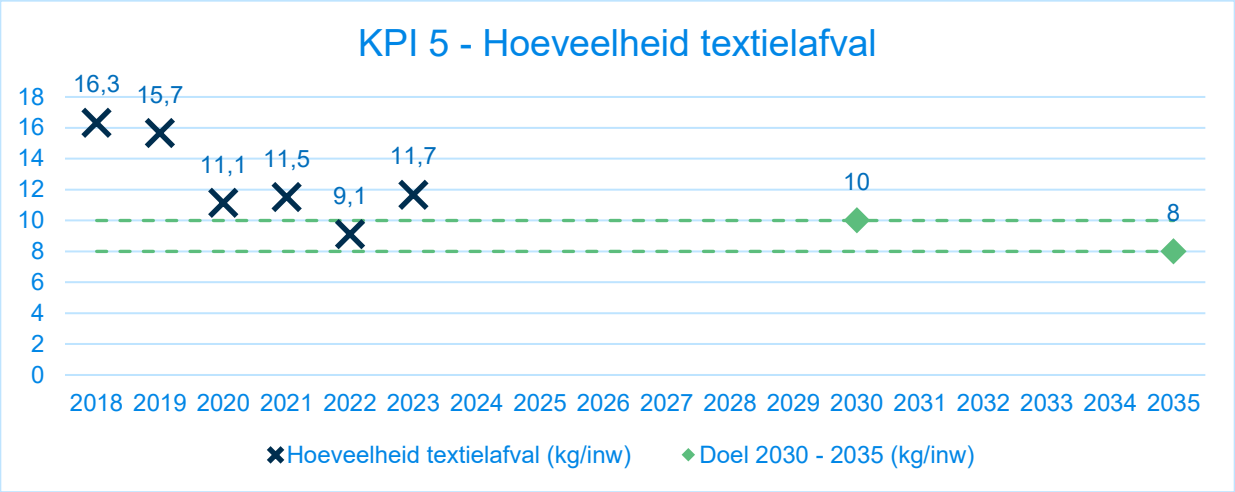

Figuur 9 Resultaten en doelstelling hoeveelheid textielafval - per inwoner

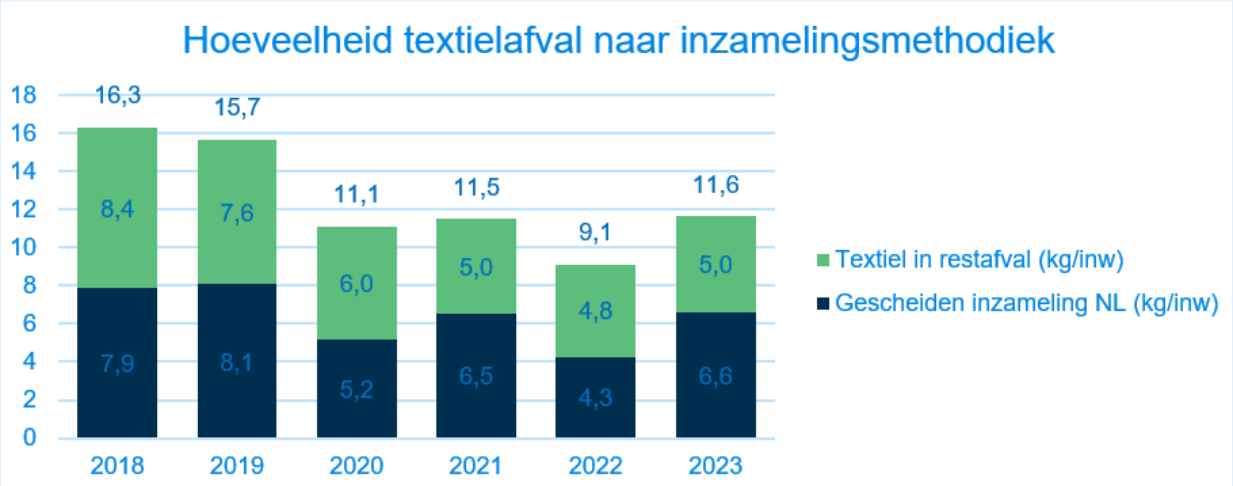

Figuur 10 Hoeveelheid textielafval naar inzamelingsmethodiek

Constateringen op basis van de resultaten:

- Het resultaat in peiljaar 2023 komt in de buurt van de doelstelling voor 2030; 11,6 kg afval per inwoner tegenover een doel van 10 kg per inwoner.
- Er is sprake van een dalende trend, die ogenschijnlijk ook sterk genoeg is om de doelstelling te kunnen halen.

- 2023 geeft een stijging weer t.o.v. 2022, met name door de toename van *gescheiden inzameling*. Daarbij geldt dat de gescheiden inzameling behoorlijke schommelingen in de resultaten laat zien, wat een stijging weer minder significant maakt.
- In 2023 is er 209 kton textielafval van kleding en schoeisel tegenover 365 kton POM voor kleding en schoeisel (zie Tabel 4).

Duiding

Om de ontwikkeling van textielafval in voorgaande jaren in beeld te brengen zijn de resultaten mbt de totale hoeveelheid textielafval van 2023 in deze monitor gecombineerd weergegeven in één grafiek met de waarden uit de vorige monitor (tabel 6) en de waarden uit de Massabalans Textiel (FFACT) van 2018 en 2022.

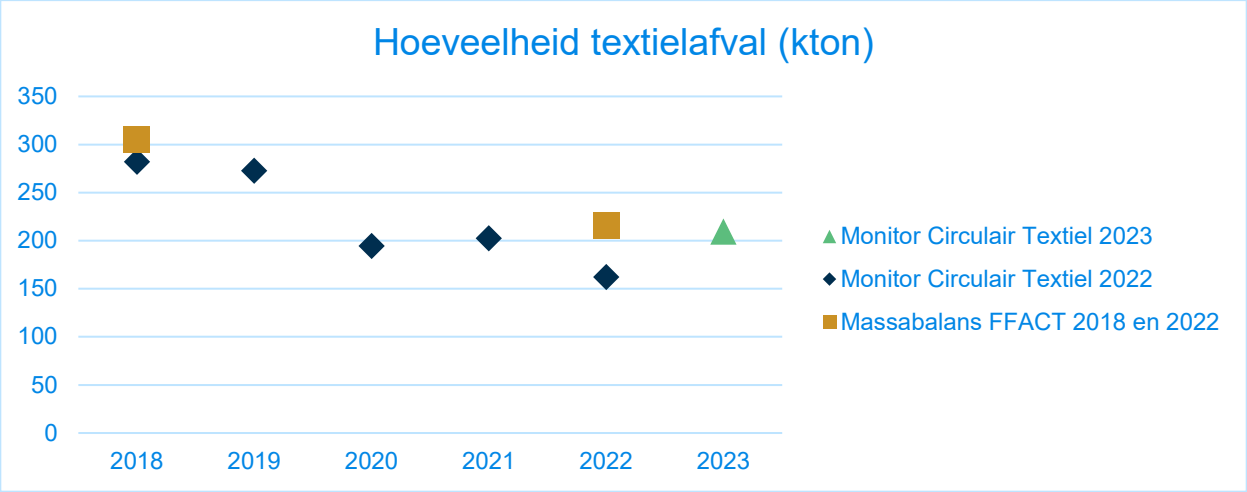

Figuur 11 Ontwikkeling hoeveelheid textielafval

Op basis van de grafiek kan gesteld worden dat er sprake is van een daling in de hoeveelheid textielafval; grofweg van 300 kton in 2018 naar 200 kton in 2023.

De trend laat zich lastig duiden. Een mogelijke verklaring is de toename van hergebruik. De tweedehandsmarkt groeit, zoals toegelicht in KPI 3. Het langer dragen van kleding (door meerdere gebruikers) zou ervoor kunnen zorgen dat er minder kleding in het afval terecht komt. Op basis van KPI 3 is dit momenteel echter kwantitatief niet te bevestigen. Er is één peiljaar in beeld gebracht en is er nog geen historische data die de ontwikkeling over tijd laat zien.

Het zou ook kunnen dat er sprake is van een daling van het gemiddelde gewicht per kledingstuk en textielitem. Er is geen onderzoek bekend dat het gemiddeld gewicht per (type) kledingstuk over tijd in kaart brengt. Toch is het niet onwaarschijnlijk dat er sprake is van een dalend gemiddeld gewicht per kledingstuk (bijvoorbeeld in fast fashion). Dit zou kunnen resulteren in minder afval (gewicht) mogelijk zelfs bij gelijkblijvende of stijgende hoeveelheid (in stuks).

Mogelijke andere verklaringen – in consumentengedrag en systematiek - voor de afnemende hoeveelheid textiel afval worden minder waarschijnlijk geacht. Deze zijn hieronder opgesomd en toegelicht:

- Gedragsverandering in dragen; dragen (individuele) gebruikers kleding langer? Dit zou mogelijk het geval kunnen zijn. Nederlanders staan open voor meer circulair gedrag in het algemeen[43].

[43] *Hoe 'circulair' zijn Nederlandse consumenten? | Planbureau voor de Leefomgeving*

Mensen zijn bereid minder kleding te kopen of kleding langer dragen, mits het niet duurder of ingewikkelder wordt. Er zijn echter ook ontwikkelingen die een mogelijke gedragsverandering van langer dragen tegen spreken. In recente jaren heeft “fast fashion” zich ontwikkeld, waarbij mensen kleding juist korter dragen. Bij langer dragen van kleding zou er mogelijk ook meer reparatie van kleding kunnen zijn. Hiervoor is geen duidelijke aanwijzing in KPI 4 reparatie te vinden.

- Gedragsverandering in bewaren; slaan mensen meer textiel op (in kast, zolder, opslag box)? Dit zou mogelijk het geval kunnen zijn. De sterk gestegen vraag naar zelfopslagunits is bijvoorbeeld een aanwijzing dat Nederlanders steeds meer spullen, waaronder kleding, opslaan[44].
- Gedragsverandering in kopen; kopen mensen minder kleding? Dit is niet waarschijnlijk. KPI 1 “Aantal gekochte nieuwe kledingstukken” laat zien dat mensen juist méér kleding kopen.
- Invloed van de coronapandemie? Dit zou mogelijk kunnen zijn, maar eventuele effecten van corona op afdanking van textiel worden ingeschat als klein en uitgestrekt over een langere termijn en zullen daardoor niet/moeilijk waarneembaar zijn in meerjarige ontwikkeling. In KPI 1 is bijvoorbeeld te zien dat er minder textiel op de markt kwam in 2020. Dit zou kunnen leiden tot een ‘dip’ in afdanking in latere jaren. De verwachting is dat dit eventuele effect niet groot zal zijn en zich zal uitsmeren over jaren.
- Veranderingen in methodiek van inzamelsystemen; zijn inzamelaars (gemeenten, kringloop) textielafval anders gaan inzamelen en/of registreren? Dit wordt niet waarschijnlijk geacht. Uit brondata en gesprekken met stakeholders is niet te constateren dat er significante wijzigingen in inzameling of registratie zijn.

[44] *Gebruik mini-opslag in Nederland blijft fors stijgen | Het Ondernemersbelang*

Bijlage 1. Afkortingen en begrippen

Afval

Alle stoffen, mengsels of voorwerpen waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

In de context van circulair textiel worden materialen die in het productieproces kunnen worden teruggevoerd en die in die teruggevoerde vorm zonder waardeverlies weer kunnen worden ingezet, niet gezien als afval. Bij het opstellen van wetgeving en beleidsinitiatieven voor de preventie en het beheer van afvalstoffen wordt als prioriteitsvolgorde de volgende afvalhiërarchie gehanteerd: a) preventie; b) voorbereiding voor hergebruik; c) recycling; d) andere toepassing, waaronder energieterugwinning; e) verwijdering.

BBK-linnen (Bad-, Bed- en Keukenlinnen)

Bed-, bad- en keukenlinnen en vitrage/gordijnen voor particuliere en bedrijfsmatige doeleinden (zoals lakens, dekens, slopen, dekbedhoezen, handdoeken, theedoeken, tafellakens, servetten, washandjes etc.).

Bedrijfsmatig textielafval

Alle textielafval afkomstig van bedrijven.

Bedrijfskleding

Alle (werk-)kleding zoals kleding, kousen en sokken et cetera die bedrijfsmatig wordt gedragen.

Circulair textiel

Textielproduct dat wordt geproduceerd, gebruikt, verzameld en opnieuw benut als hergebruikt product, materiaal of gerecyclede vezel, om afval te voorkomen, het gebruik van nog niet eerder gebruikte vezels te minimaliseren en de milieu-impact te reduceren binnen ecologische grenzen.

Closed loop

Systeem waarin producten, componenten of materialen worden hergebruikt of gerecycled in dezelfde of vergelijkbare producten, componenten of materialen met minimaal verlies van kwantiteit, kwaliteit of functie.

De inputstroom is afkomstig uit dezelfde keten als waar het opnieuw wordt ingezet. Grondstof product of materiaal dat aan activa (lucht, water, land en leefgebieden) wordt onttrokken, geproduceerd en geleverd. Grondstoffen kunnen hernieuwbaar of niet-hernieuwbaar, natuurlijk of kunstmatig, als ook nieuw en gebruikt zijn.

Consumentenkleding

Alle kleding dat door consumenten is gekocht zoals kleding, ondergoed, kousen en sokken. Hieronder valt niet: schoeisel, knuffels en accessoires.

Cyclus

Het terugvoeren van producten, componenten en materialen in een eerder stadium van de levensloop.

Digitaal Product Paspoort (DPP)

Een digitaal systeem dat informatie bevat over de duurzaamheid, herkomst en samenstelling van een product, bedoeld om transparantie en hergebruik te bevorderen.

Duurzaam materiaal

Een materiaal dat (vooralsnog) een duurzame(re) alternatief vormt voor de gangbare virgin materialen. Idealiter betreft het daarbij materialen die op basis van een levenscyclusanalyse passen binnen de maximaal aanvaardbare milieudruk c.q. het ecologisch plafond.

Duurzaam textiel

Textielproduct dat op een duurzame wijze vervaardigd is en bestaat uit duurzame materialen.

Hergebruik/herdraagbaar (R-ladder: Reuse)

Elke handeling waarbij producten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als waarvoor zij in eerste instantie bedoeld waren.

Aantoonbare eigendomsoverdracht is een essentieel onderdeel van het concept van hergebruik.

Hernieuwbare grondstof

Grondstof die binnen honderd jaar kan worden vernieuwd of aangevuld vanuit de natuur of via landbouwprocessen, met een snelheid die gelijk is aan of groter is dan die van de consumptie, zodat de producten en diensten op basis van deze bronnen niet in gevaar komen en beschikbaar blijven voor de toekomst.

Huishoudelijk textielafval

Alle brongescheiden of in fijn huishoudelijk restafval aanwezig textielafval afkomstig van Nederlandse huishoudens. Hieronder vallen bijvoorbeeld geen matrassen of tapijten.

Global Organic Textile Standard (GOTS)

Internationale standaard voor de verwerking van biologische vezels, zoals biologisch katoen en wol. GOTS is ontworpen om duurzaamheid en sociale verantwoordelijkheid in de textielproductie te waarborgen.

Kleding

Alle vormen van lichaamsbedekking in de vorm van onder- en overkleding zoals ondergoed, kousen, sokken, lingerie, jassen, truien, broeken, mutsen, sjaals, shirts et cetera, met uitzondering van schoeisel.

Levenscyclus

Opeenvolgende en met elkaar verbonden stadia van een product- of dienstensysteem, vanaf het ontwerp, het verkrijgen van grondstoffen, de productie, de distributie, het gebruik tot en met het einde-van-het-leven-management.

Levenscyclusanalyse

Compilatie en evaluatie (kwantitatief en kwalitatief) van de inkomende en uitgaande materiaalstromen en de potentiële milieu- en sociale impact van een product- of dienstensysteem gedurende de levenscyclus.

Levensduur

Eigenschap van producten, componenten of materialen waardoor deze de in specifieke toepassingen optredende chemische, fysische en/of mechanische belastingen in die mate kunnen weerstaan, dat de werking voldoet aan de functionele eigenschappen.

Niet-hernieuwbare grondstof

Grondstof die binnen honderd jaar niet kan worden vernieuwd of aangevuld, zoals mineralen, metalen, olie, gas en kolen.

Open loop

Systeem waarin producten, componenten of materialen worden hergebruikt of gerecycled in alternatieve producten, componenten of materialen in een andere keten.

De inputstroom is afkomstig uit een andere keten dan waar het opnieuw wordt ingezet. Een voorbeeld van open-looprecycling is textiel dat is gemaakt uit een inputstroom die oorspronkelijk niet in textiele vezelvorm was toegepast was, zoals vezels gemaakt van PET-flessen.

Post-consumer recyclaat

Gerecycled materiaal afkomstig van textielproducten die eerder door consumenten zijn gebruikt en afgedankt.

Put on market (POM)

De totale hoeveelheid textielproducten zoals deze worden afgezet (verkocht) op de Nederlandse markt (exclusief doorgevoerd textiel dat tijdelijk in Nederland is en direct wordt doorgevoerd naar het buitenland).

Put off market

De totale hoeveelheid textielproducten zoals deze worden afgezet buiten de Nederlandse markt.

Reboundeffect

Onbedoeld effect waarbij een duurzame actie (zoals het kopen van tweedehands kleding) leidt tot extra consumptie, bijvoorbeeld doordat het bespaarde geld elders wordt uitgegeven.

Recyclebaar

Materiaal dat, component die of product dat na het afdanken door de eindgebruiker kan worden teruggewonnen en opnieuw kan worden ingezet.

Recycling

Het terugwinnen van materialen en grondstoffen uit afgedankte producten en het opnieuw inzetten hiervan voor het maken van producten.

Repair Café

Een lokale, vaak gratis voorziening waar mensen kapotte spullen kunnen laten repareren, vaak door vrijwilligers.

Repareren (R-ladder: Repair)

Het toepassen van preventief of correctief onderhoud tijdens de gebruiksfase van een product, waardoor het product langer kan worden gebruikt.

Textiel

Alle onbewerkte, half bewerkte, bewerkte, half afgewerkte, afgewerkte, half geconfectioneerde of geconfectioneerde producten die uitsluitend uit textielvezels zijn samengesteld, ongeacht het toegepaste meng- of assemblageprocedé. En andere (niet-geweven) producten vallend onder de categorieën consumentenkleding, bedrijfskleding en BBK-linnen (bijvoorbeeld regenjassen etc.).

Textielafval

Textielproducten waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Textielproduct*

Artikel dat hoofdzakelijk, maar ten minste voor tachtig procent van het gewicht, uit textiel bestaat.
N.B. Deze artikelen kunnen niet-textiele onderdelen bevatten, zoals kunststof (bijv. knopen en membraan of coatings), metalen, vetten, bindmiddelen, vulstoffen, appreteermiddelen, impregneer-middelen en hulpstoffen voor het verven en het drukken.

Textielvezel*

Element dat wordt gekenmerkt door zijn soepelheid, fijnheid en de grote lengte in verhouding tot de maximale dwarsdoorsnede, waardoor het geschikt is voor textieltoepassingen, soepele strook of buis waarvan de schijnbare breedte niet meer dan 5 mm bedraagt, met inbegrip van stroken die uit bredere stroken of uit folie zijn geknipt, die zijn vervaardigd op basis van de materialen die dienen voor de fabricage van de in bijlage 1 van de Europese verordening 1007/2011, tabel 2, genoemde vezels en die geschikt zijn voor textieltoepassingen.

Tweedehands textiel

Kleding en textielproducten die eerder in bezit zijn geweest van iemand anders, ongeacht of ze daadwerkelijk gedragen/ gebruikt zijn.

UPV

Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid.

Vervangingsfactor

Een maat voor de mate waarin een tweedehands product de aankoop van een nieuw product vervangt. Milieu Centraal hanteert een gemiddelde vervangingsfactor van 0,5 voor textiel.

Vervezeling

Het produceren van textielvezels uit grotere textielproducten of textielresten door chemische of fysische bewerking voor toepassing of hergebruik in andere processen of producten. Het hergebruik is ook mogelijk buiten de textiel productieketen.